

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 30 päivänä elokuuta 2016

731/2016

Laki ajokorttilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ajokorttilain (386/2011) 3 §:n 12 ja 14 kohta, 6 §:n 2 momentin 2 kohta, 15 a §, 16 §:n 1 momentin johdantokappale, 67 ja 69 § sekä 72 §:n 2 ja 5 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 12 ja 14 kohta, 67 § sekä 72 §:n 2 ja 5 momentti laissa 1081/2012, 6 §:n 2 momentin 2 kohta, 15 a § ja 16 §:n 1 momentin johdantokappale laissa 70/2015 ja 69 § osaksi laissa 1081/2012, sekä

lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1081/2012 ja 70/2015, uusi 15 ja 16 kohta sekä lakiin uusi 67 a ja 68 a § seuraavasti:

3 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

12) *alkolukolla* alkolukkolaissa (730/2016) tarkoitettua ajoneuvon käynnistymisen estävää laitetta, jonka käyttö voi liittyä rattijuopumuksesta määrättyyn seuraamukseen tai lääkärin lausuntoon ajoterveysvaatimusten täyttymisestä;

14) *lääkärintodistuksella* ja *-lausunnolla* tämän lain nojalla tehdyn ajoterveyden arvioinnin perusteella annettua lausuntoa terveysvaatimusten täyttymisestä ja *optikon lausunnolla* liikennevalvonnassa tehdyn tarkastuksen sijaan käytettäväksi tarkoitettua tämän lain nojalla annettua lausuntoa näkökyvylle asetettujen vaatimusten täyttymisestä;

15) *alkolukolla valvotulla ajo-oikeudella* rattijuopumukseen syyllistyneelle määrättävää alkolukolla valvottavaa ajo-oikeutta;

16) *valvottavalla* henkilöä, jolle on määrätty alkolukolla valvottu ajo-oikeus.

6 §

Ajo-oikeus

Ajo-oikeutta ei ole, jos:

2) ajo-oikeuden haltija ei noudata 68 a §:n 2 momentissa tarkoitettua alkolukon käyttöä koskevaa ehtoa;

15 a §

Ajokortin luokan muuttaminen

Jos ajo-oikeuden haltija ei enää täytä ajo-oikeuden luokkaa vastaavan ajokorttiluvan myöntämisen edellytyksiä tai sitä vastaavaa ikävaatimusta, poliisi voi muuttaa ajokortin luokituksen pysyvästi tai enintään kahden vuoden määräajaksi sellaista luokitusta vastaavaksi, jonka edellytykset henkilö täyttää.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu määräajaksi muutettu ajo-oikeus palautuu ennalleen, kun ajo-oikeuden haltija osoittaa poliisille täyttävänsä jälleen ajo-oikeuden edellytykset ja poliisi palauttaa hallussaan olevan ajo-oikeutta vastaavan ajokortin.

Muutetun ajo-oikeuden haltijan on luovutettava ajokorttinsa poliisille ja haettava uutta luokitusta vastaavaa ajokorttia Liikenteen turvallisuusvirastolta. Poliisi voi antaa väliaikaisen ajokortin, jos muuta ajokorttia ei luovuteta.

16 §

Ajokortin ehdot ja rajoitukset

Ajokorttilupaan ja ajokorttiin voidaan 5 §:n 3 ja 4 momentissa sekä 68 a §:n 2 momentissa tarkoitettujen ehtojen ja rajoitusten lisäksi liittää ehto, jonka mukaan ajo-oikeuden haltijan:

— — — — —

67 §

Ehdollinen ajokielto

Käräjäoikeus voi, jollei yleinen etu muuta vaadi, määrätä ajokiellon ehdollisena, jos ajo-oikeus on ajokieltoon määrättävälle ammatin takia välttämätön tai jos siihen on muu erityisen painava syy eikä teosta ole aiheutunut vaaraa toisten turvallisuudelle. Ajokiellon keston sovelletaan, mitä 66 §:ssä säädetään.

Jos rikoslain 23 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuun rattijuopumukseen tai 4 §:n 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun törkeään rattijuopumukseen syyllistyneelle määrätään ehdollinen ajokielto, tämän kuljettamassa ajoneuvossa on oltava ehdollisen ajokiellon ajan alkolukko. Alkolukolla valvotun ajo-oikeuden määrittämisestä säädetään 67 a §:ssä.

Jos ajokielto määrätään ehdollisena, käräjäoikeuden on määrättävä myös koeaika, jonka pituus on vähintään vuosi ja enintään kolme vuotta. Koeaika alkaa ehdollisen ajokiellon sisältävän päätöksen antamisesta ja päättyy käräjäoikeuden päätöksessä määrättyyn päivään.

Ajokiellon tai väliaikaisen ajokiellon aikana taikka 3 momentissa tarkoitettuna koeaikana tehdystä 64 §:n 1 momentissa mainitusta teosta ei voida määrätä ajokieltoa ehdollisena.

67 a §

Alkolukolla valvottu ajo-oikeus

Käräjäoikeuden on määrättävä 67 §:n 2 momentissa tarkoitettuun rattijuopumukseen tai törkeään rattijuopumukseen syyllistyneelle alkolukolla valvottu ajo-oikeus, jos ajokieltoon määrättävä sitä pyytää. Alkolukolla valvottuun ajo-oikeuteen määrättävällä tulee olla vakituinen asuinpaikka Suomessa ja hän ei saa olla muusta syystä ajokiellossa. Valvottuun ajo-oikeuteen määrittämisessä ei sovelleta 67 §:n 1 momentissa säädettyjä ehdollisen ajokiellon harkinnanvaraisia edellytyksiä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua rikoksesta epäilty voi pyytää jo esitutinnan aikana poliisilta alkolukolla valvottua ajo-oikeutta ennen kuin käräjäoikeus päättää asiasta.

Poliisin on 1 momentissa tarkoitetun rikoksen esitutkinnassa ilmoitettava epäillylle mahdollisuudesta alkolukolla valvottuun ajo-oikeuteen. Lisäksi poliisin on kerrottava hänelle valvonnan sisällöstä, ehdoista ja kustannuksista.

Valvottava vastaa valvotusta ajo-oikeudesta hänelle aiheutuvista kustannuksista.

Alkolukolla valvotussa ajo-oikeudessa käytettävästä alkolukosta ja sen hyväksynnästä ja käytöstä tieliikenteessä säädetään alkolukolaissa.

68 a §

Alkolukolla valvotun ajo-oikeuden voimaan saattaminen ja päättyminen

Käräjäoikeuden tai esitutkinnan aikana poliisin määräämän alkolukolla valvotun ajo-oikeuden voimaan saattamiseksi valvottavan on esitettävä poliisille todistus siitä, että hän on käynyt lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön luona keskustelemassa päihteiden käytöstä, niiden vaikutuksista terveyteen sekä päihteiden käyttöön liittyvistä hoitomahdollisuuksista.

Poliisi asettaa valvottavalle ehdon alkolukon käytöstä ajoneuvoa kuljettaessa. Valvottavan on luovutettava ajokorttinsa poliisille ja haettava uutta alkolukkoehdon sisältävää ajokorttia Liikenteen turvallisuusvirastolta. Poliisi voi antaa valvottavalle väliaikaisen ajokortin.

Poliisi voi muuttaa ajo-oikeuden käräjäoikeuden määräämäksi koeajaksi niin, että se sisältää oikeuden kuljettaa yhteen tai useampaan luokkaan kuuluvia ajoneuvoja valvotun ajo-oikeuden ajan. Ryhmän 2 ajokorttiluokkia sisältävä ajo-oikeus voidaan pysyttää voimassa myös ilman B-luokkaan kuuluvan ajoneuvon ajo-oikeutta, mutta ajokorttiin on tällöin merkittävä rajoitus, että se on voimassa vain Suomessa. Poliisin muuttama ajo-oikeus palautuu ennalleen, kun poliisi palauttaa valvotun ajo-oikeuden päättyessä hallussaan olevan aiempaa ajo-oikeutta vastaavan ajokortin.

Valvottu ajo-oikeus alkaa kun ajokortti tai väliaikainen ajokortti annetaan valvottavalle ja päättyy käräjäoikeuden sille määräämän koeajan päättymispäivänä. Jos valvottavalle ei luovuteta väliaikaista ajokorttia tai hän ei hae valvottua ajo-oikeutta vastaavaa ajokorttia, valvottu ajo-oikeus päättyy ehdollisen ajokiellon koeajan päättymispäivänä.

69 §

Alkolukolla valvotun ajo-oikeuden peruuttaminen

Käräjäoikeuden on peruutettava alkolukolla valvottu ajo-oikeus ja määrättävä ehdollinen ajokielto kokonaisuudessaan pantavaksi täytäntöön, jos valvottava koeaikana pyytää peruuttamaan valvontaa koskevan määräyksen, taikka ilman hyväksyttävää syytä rikkoo alkolukolla valvottuun ajo-oikeuteen sisältyvää rajoitusta:

- 1) kuljettamalla muuta kuin 68 a §:n 2 momentin mukaan sallittua ajoneuvoa; tai
- 2) vaikuttamalla alkolukon toimintakykyyn alkolukolain 7 §:n 3 momentin vastaisesti.

Jos ajokieltoon määrättävä on asetettu väliaikaiseen ajokieltoon 1 momentin nojalla ennen käräjäoikeuden ajokieltomääräystä ja hän edelleen pyytää alkolukolla valvotun ajo-oikeuden määräämistä, käräjäoikeuden on rattijuopumusasian käsittelyn yhteydessä ratkaistava, onko teolle tai laiminlyönnille ollut 1 momentissa tarkoitettu hyväksyttävä syy.

Jos väliaikainen ajokielto perustuu 1 momentissa tarkoitettuun alkolukolla valvottuun ajo-oikeuteen sisältyvän rajoituksen rikkomiseen, poliisin on ilmoitettava ajokiellosta syyttäjälle, jonka on esitettävä alkolukolla valvotun ajo-oikeuden peruuttamista ja tehtävä ehdollisen ajokiellon täytäntöönpanoa koskeva vaatimus käräjäoikeudelle. Vaatimus esitetään sille tuomioistuimelle, jonka piirissä valvottava asuu tai pysyvästi oleskelee.

Asia voidaan käräjäoikeudessa käsitellä yhden tuomarin kokoonpanossa, ja syyttäjän tulee olla istunnossa läsnä. Asia voidaan käsitellä ja ratkaista valvottavan poissaolosta

huolimatta. Jos oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 5 a luvun 1 §:ssä säädetty edellytykset täyttyvät, asia voidaan ratkaista myös pääkäsittelyä toimittamatta. Muutoin menettelyyn sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä rikosasioissa säädetään.

72 §

Väliaikaisen ajokiellon kesto

— — — — —
Jos esitutkinnan perusteella on ilmeistä, että kärjääoikeus määrää ajokiellon ehdollisena, poliisi voi määrätä väliaikaisen ajokiellon päättymään tai, jos 67 a §:ssä säädetty edellytykset täyttyvät, määrätä alkolukolla valvotun ajo-oikeuden jo ennen kuin kärjääoikeus päättää ajokiellosta.

— — — — —
Edellä 70 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa väliaikainen ajokiello jatkuu, kunnes kärjääoikeus päättää alkolukolla valvotusta ajo-oikeudesta.

Tämä laki tulee voimaan 30 päivänä joulukuuta 2016.

Jos alkolukolla valvottu ajo-oikeus on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa, ajo-oikeuteen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 25 päivänä elokuuta 2016

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner